

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка

Факультет освітніх наук та мистецтв
Кафедра спеціальної освіти

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

В.о. завідувача кафедри

д.п.н., професор Окольніча Т. В.

«26» серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СПЕЦІАЛЬНА МЕТОДИКА ІСТОРІЇ ТА КУРСУ «Я У СВІТІ»

Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський)

Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність: 016.02 Спеціальна освіта (Корекційна психопедагогіка)

Освітня програма: Спеціальна освіта (Корекційна психопедагогіка і логопедія)

Форма навчання: Денна

2025–2026 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Спеціальна методика історії та курсу «Я у світі» розроблена на основі освітньо-професійної програми Спеціальна освіта (Корекційна психопедагогіка і логопедія)

Розробник: д.пед.н., професор Рацул О.А.

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри спеціальної освіти

Протокол № 2 від «26» серпня 2025 року

В.о.завідувача кафедри

(підпис)

Тетяна Окольніча.

Робоча програма навчальної дисципліни «Спеціальна методика історії та курсу «Я у світі» для студентів спеціальності: 016.02 Спеціальна освіта (Корекційна психопедагогіка) за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти. ЦДУ імені Володимира Винниченка, 2025. 17 с.

© Рацул О.А. 2025 рік
© ЦДУ імені Володимира
Винниченка, 2025 рік

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	Нормативна	
Індивідуальне навчально-дослідне завдання - реферат	Спеціальність: 016.02 Спеціальна освіта. (Корекційна психопедагогіка)	Рік підготовки	
		2-й	
Семестр			
3-й			
Загальна кількість годин – 90		Лекції	
	Освітня програма: Спеціальна освіта (Корекційна психопедагогіка і логопедія)	18 год.	
		Практичні, семінарські	
		18 год.	
		Лабораторні	
	Рівень вищої освіти: 1 (бакалаврський) освітній	-	-
		Самостійна робота	
		54 год.	
		Індивідуальні завдання:	
		Вид контролю:	
		Екзамен	

1.2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Спеціальна методика історії та курсу «Я у світі» є засвоєння студентами головних положень методики навчання шкільного курсу історії учнями з ООП; формування педагогічної позиції щодо застосування традиційних та сучасних методів у процесі навчання учнів з ООП історичного матеріалу; засвоєння форм і методів роботи з національного та патріотичного виховання школярів на основі матеріалу шкільного курсу історії України; розкриття наукових концепцій, дидактико-методичних понять, методів та технологій уроку «Я у світі»; визнання пріоритетів загальнолюдських цінностей; формування потреби до пізнання світу та людини як соціальної та біологічної істоти; засвоєння духовних цінностей; виховання патріотизму, поваги до Української держави, її символіки.

Основними *завданнями* вивчення дисципліни «Спеціальна методика історії та курсу «Я у світі» є:

- оволодіння дидактико-методичними знаннями з навчальної дисципліни;
- усвідомлення практичної значущості теоретичних знань для творчої педагогічної діяльності вчителя;
- реалізація виховного спрямування предмета з метою формування професійних рис і якостей особистості;
- формування готовності до творчої активності у професійній діяльності;
- розвиток умінь користуватися системою цінностей суспільства;
- оволодіння системою норм, традицій, культурних стандартів поведінки.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є методична система викладання «Спеціальна методика історії та курсу «Я у світі».

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Спеціальна методика історії та курсу «Я у світі» є опанування таких навчальних дисциплін як «Педагогіка та ІО», «Вступ до спеціальності «Спеціальна освіта», «Психологія».

У результаті вивчення навчальної дисципліни у студента мають бути сформовані такі *компетентності*:

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми спеціальної та інклюзивної освіти у процесі корекційно-педагогічної, діагностико-консультативної, дослідницької та культурно-просвітницької діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування основних теорій і методів дефектології й характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні	Спеціальні
ЗК-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	СК-1. Усвідомлення сучасних концепцій і теорій розвитку, навчання, виховання та соціалізації осіб з особливими освітніми потребами.
ЗК-4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	СК-3. Здатність застосовувати психолого-педагогічні, дефектологічні,
ЗК-5. Здатність спілкуватися	

державною мовою, як усно, так і письмово. ЗК-6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. ЗК-7. Здатність до навчання, оволодіння сучасними знаннями та самостійного їх здобуття. ЗК-10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів), соціальної відповідальності та свідомості.	медико-біологічні та інші знання у сфері професійної діяльності. СК-4. Здатність планувати та організовувати освітньо-корекційну роботу з урахуванням особливостей порушень розвитку. СК-5. Здатність реалізовувати ефективні корекційно-освітні технології. СК-8. Готовність до діагностико-консультативної діяльності. СК-16. Здатність до особистісного й професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.
--	---

1.3. Очікувані програмні результати навчання:

РН1. Здатність знати, розуміти й пояснювати зміст і завдання навчального предмета для дітей з особливими освітніми потребами, характеризувати його значення для соціалізації й формування світоглядних уявлень учнів.

РН2. Здатність планувати та організовувати навчально-виховний процес з урахуванням формування соціальних, громадянських і побутових компетентностей дітей з ООП.

РН3. Здатність використовувати адекватні методи, прийоми та форми навчання (ігрові, інтерактивні, сенсорні), адаптуючи їх до особливостей психофізичного розвитку учнів.

РН4. Здатність інтегрувати зміст навчального предмета з іншими освітніми галузями, забезпечуючи цілісність знань і розвиток міжпредметних зв'язків.

РН5. Здатність налагоджувати ефективну взаємодію з батьками, педагогами та асистентами в освітньому процесі, презентувати результати навчання й надавати практичні рекомендації щодо підтримки розвитку дітей.

РН6. Здатність демонструвати готовність до професійного вдосконалення, саморозвитку й творчого підходу при реалізації освітнього процесу, дотримуючись принципів педагогічної етики й академічної доброчесності.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розділ 1. Загальні питання спеціальної методики історії

Тема 1. Методика викладання історії в спеціальній школі як педагогічна наукова дисципліна. Предмет і завдання методики навчання історії дітей з ООП. Методи дослідження спеціальної методики навчання історії. Програма з історії для учнів з ООП, її основні завдання. Характеристика шкільного підручника з історії для учнів з ООП.

Тема 2. Завдання курсу історії для учнів з ООП. Зміст історії як навчального предмету в спеціальній школі. Виховні завдання шкільного курсу історії для учнів з ООП. Розв'язання корекційно-розвиваючих завдань на уроках історії у спеціальній школі. Моделювання роботи асистента вчителя на уроках історії у інклюзивному класі. Використання засобів адаптації/модифікації.

Тема 3. Особливості уроку історії в спеціальній школі. Вимоги до уроку історії в спеціальній школі. Типи уроків історії. Особливості проведення уроків різного типу в спеціальній школі (комбінований урок). Особливості проведення уроків різного типу в спеціальній школі (урок повідомлення нових знань, повторювально узагальнюючий урок). Підготовка вчителя до уроку історії.

Тема 4. Методи навчання історії для учнів з ООП. Методи усного повідомлення історичного матеріалу. Методи роботи з друкованим текстом (письмовими текстами). Методи наочного навчання історії. Засоби навчання на уроках історії.

Розділ 2. «Спеціальна методика курсу «Я у світі»

Тема 5. Спеціальна методика викладання навчального предмету «Я у світі» як педагогічна наука. «Я у світі» як навчальний предмет у початковій загальноосвітній школі для дітей з ООП. Предмет і завдання спеціальної методики «Я у світі». Зв'язок методики «Я у світі» із суміжними дисциплінами. Завдання і зміст роботи з навчального предмету «Я у світі» в спеціальних загальноосвітніх школах для дітей з ООП. Принципи побудови курсу «Я у світі». Цілі вивчення курсу «Я у світі».

Тема 6. Характеристика форм та методів викладання курсу «Спеціальна методика «Я у світі». Форми вивчення курсу «Я у світі» у початковій школі для дітей з ООП. Психологічні основи методів та прийомів вивчення предмету «Я у світі». Залежність методів та прийомів навчання від дидактичної мети, змісту, засобів та організаційних форм навчання курсу «Я у світі». Особливості використання різних груп методів навчання курсу для дітей з ООП. Врахування особливостей пізнавальної діяльності учнів з ООП при виборі методів навчання.

Тема 7. Людина і культура. Використання українських народних традицій та звичаїв у навчанні молодшого школяра. Поняття «культура». Основні пам'ятки, заклади, визначні діячі України. Принципи культуротворчої та культуроохоронної діяльності. Розвиток уявлень про культуру поведінки у соціумі. Основні правопорушення, поширені серед молодших школярів. Розв'язання прогностичних задач.

Тема 8. Інноваційні технології вивчення курсу «Я у світі» у початковій школі для дітей з ООП. Особливості розвивального навчання. Порівняльна характеристика традиційної та розвивальної системи навчання. Формування дослідницької поведінки молодших школярів.

3. Структура навчальної дисципліни

Назва теми	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		Л	С			с.р.
Розділ І. Загальні питання спеціальної методики історії						
Тема 1. Методика викладання історії в спеціальній школі як педагогічна наукова дисципліна.	9	2	2			5
Тема 2. Завдання курсу історії для учнів з ООП.	9	2	2			5
Тема 3. Особливості уроку історії в спеціальній школі.	10	2	2			6
Тема 4. Методи навчання історії для учнів з ООП.	10	2	2			6
Разом за розділом І:	38	8	8			22
Розділ ІІ. «Спеціальна методика курсу «Я у світі»						
Тема 5. Спеціальна методика викладання навчального предмету «Я у світі» як педагогічна наука.	12	2	2			8
Тема 6. Характеристика форм та методів викладання курсу «Спеціальна методика «Я у світі».	14	3	3			8
Тема 7. Людина і культура. Використання українських народних традицій та звичаїв у навчанні молодшого школяра.	12	2	2			8
Тема 8. Інноваційні технології вивчення курсу «Я у світі» у початковій школі для дітей з ООП. Особливості розвивального навчання. Порівняльна характеристика традиційної та розвивальної системи навчання. Формування дослідницької поведінки молодших школярів.	14	3	3			8
Разом за ІІ розділом:	52	10	10			32
Усього годин:	90	18	18			54

4. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Тема 1. Методика викладання історії в спеціальній школі як педагогічна наукова дисципліна.	2
2	Тема 2. Завдання курсу історії для учнів з ООП.	2
3	Тема 3. Особливості уроку історії в спеціальній школі.	2
4	Тема 4. Методи навчання історії для учнів з ООП.	2
5	Тема 5. Спеціальна методика викладання навчального предмету «Я у світі» як педагогічна наука.	2
6	Тема 6. Характеристика форм та методів викладання курсу «Спеціальна методика «Я у світі».	3
7	Тема 7. Людина і культура. Використання українських народних традицій та звичаїв у навчанні молодшого школяра.	2
8	Тема 8. Інноваційні технології вивчення курсу «Я у світі» у початковій школі для дітей з ООП. Особливості розвивального навчання. Порівняльна характеристика традиційної та розвивальної системи навчання. Формування дослідницької поведінки молодших школярів.	3
	Разом	18

4.2. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Тема 1. Методика викладання історії в спеціальній школі як педагогічна наукова дисципліна.	2
2	Тема 2. Завдання курсу історії для учнів з ООП.	2
3	Тема 3. Особливості уроку історії в спеціальній школі.	2
4	Тема 4. Методи навчання історії для учнів з ООП.	2
5	Тема 5. Спеціальна методика викладання навчального предмету «Я у світі» як педагогічна наука.	2
6	Тема 6. Характеристика форм та методів викладання курсу «Спеціальна методика «Я у світі».	3
7	Тема 7. Людина і культура. Використання українських народних традицій та звичаїв у навчанні молодшого школяра.	2
8	Тема 8. Інноваційні технології вивчення курсу «Я у світі» у початковій школі для дітей з ООП. Особливості розвивального	3

	навчання. Порівняльна характеристика традиційної та розвивальної системи навчання. Формування дослідницької поведінки молодших школярів.	
	Разом	18

4.4. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Тема 1. Методика викладання історії в спеціальній школі як педагогічна наукова дисципліна.	5
2	Тема 2. Завдання курсу історії для учнів з ООП.	5
3	Тема 3. Особливості уроку історії в спеціальній школі.	6
4	Тема 4. Методи навчання історії для учнів з ООП.	6
5	Тема 5. Спеціальна методика викладання навчального предмету «Я у світі» як педагогічна наука.	8
6	Тема 6. Характеристика форм та методів викладання курсу «Спеціальна методика «Я у світі».	8
7	Тема 7. Людина і культура. Використання українських народних традицій та звичаїв у навчанні молодшого школяра.	8
8	Тема 8. Інноваційні технології вивчення курсу «Я у світі» у початковій школі для дітей з ООП. Особливості розвивального навчання. Порівняльна характеристика традиційної та розвивальної системи навчання. Формування дослідницької поведінки молодших школярів.	8
	Разом	54

4.5. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

Підготувати реферат з проблеми дослідження (обсяг – 11–12 стор. друкованого тексту; наявні такі структурні частини: вступ /з позначенням актуальності проблеми, визначенням мети та основних завдань роботи/, основна частина /3–4 параграфи/, висновки /з узагальненням питання вивченості проблеми/, список літератури /10–12 джерел, оформлених за сучасними вимогами/)

4.6. Методи навчання

Під час вивчення дисципліни «Спеціальна методика історії та курсу «Я у світі» передбачено комплексне використання різноманітних методів організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності студентів та методів стимулювання і мотивації їх навчання, що сприяє розвитку творчих засад особистості майбутнього фахівця, з урахуванням індивідуальних особливостей учасників освітнього процесу.

З метою формування професійних компетентностей широко впроваджуються інноваційні методи навчання. Це – комп’ютерна підтримка освітнього процесу, впровадження інтерактивних методів навчання (робота в малих групах, мозковий штурм, опрацювання дискусійних питань, кейс-метод тощо).

За джерелами знань на заняттях використовуються словесні (розповідь, бесіда, лекція) та практичні методи.

За рівнем самостійної розумової діяльності використовуються проблемно-інформаційний, проектно-пошуковий, дослідницький методи.

Із метою забезпечення максимального засвоєння студентами матеріалу курсу використовуються наступні методи навчання:

1) Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

- словесні (лекція-монолог, лекція-діалог, проблемна-лекція);
- наочні (демонстрування);
- практичні методи (практичні завдання).

2) Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

- метод проблемного викладу матеріалу;
- моделювання життєвих ситуацій;
- мозковий штурм;
- метод опори на життєвий досвід;
- навчальної дискусії.

3) Методи контролю й самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:

- усного контролю;
- письмового контролю;
- самоконтролю та взаємоконтролю;
- рецензування відповідей.

4.7. Засоби діагностики результатів навчання здобувачів освіти.

Порядок та критерії виставлення балів

Контрольні заходи здійснюються з дотриманням вимог об’єктивності, індивідуального підходу, системності, всебічності.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є:

- екзамен;
- реферат.

Використовуються такі методи контролю (усний, письмовий), які мають сприяти підвищенню мотивації магістрантів до освітньої діяльності.

Завданням поточного контролю є перевірка розуміння та засвоєння певної частини учбового матеріалу, здатності осмислити зміст теми. Поточний контроль знань студентів здійснюється за двома напрямками: І – контроль навчально-творчої діяльності, систематичності та активності роботи на семінарських заняттях; II – контроль за виконанням завдань для самостійного опрацювання.

Об’єктами поточного контролю знань студента є систематичність та активність роботи на заняттях; виконання завдань для самостійної роботи. Оцінюванню можуть підлягати: рівень знань, продемонстрований у відповідях і

виступах на семінарських заняттях; активність при обговоренні питань семінарського заняття тощо.

У разі невиконання завдань поточного контролю студент має право скласти їх індивідуально до останнього практичного заняття за дозволом завідувача кафедри. Порядок такого контролю регламентований викладачем.

Завданням підсумкового контролю є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо

Підсумковий/Семестровий контроль проводиться у формі екзамену у терміни, передбачені графіком навчального процесу. Екзамен передбачає оцінку рівня засвоєння студентами навчального матеріалу та набування необхідних професійних вмінь на підставі оцінок, отриманих ними на практичних заняттях, самостійної та індивідуальної роботи. Перескладання екзамену відбувається у встановлений деканатом термін. Процедура перескладання екзамену включає в себе демонстрацію студентом-боржником теоретичних знань, практичних навичок і вмінь з певної теми курсу, що відображені у екзаменаційному білеті.

4.8. Перелік програмових питань для самоконтролю:

1. Предмет і завдання методики навчання історії дітей з ООП.
2. Методи дослідження спеціальної методики навчання історії.
3. Програма з історії для учнів з ООП, її основні завдання.
Характеристика шкільного підручника з історії для учнів з ООП.
4. Формування історичних уявлень учнів.
5. Вивчення теоретичного матеріалу.
6. Формування історичних понять і вмінь.
7. Локалізація подій в часі і просторі.
8. Характеристика історичної особи, оцінка історичного факту.
9. Порівняння історичних подій та явищ. Визначення причинно-наслідкових зв'язків.
10. Складання плану, доведення власної думки.
11. Аналіз історичного документу.
12. Зміст історії як навчального предмету в спеціальній школі.
13. Виховні завдання шкільного курсу історії для учнів з ООП.
14. Розв'язання корекційно-розвиваючих завдань на уроках історії у спеціальній школі.
15. Моделювання роботи асистента вчителя на уроках історії у інклюзивному класі.
16. Використання засобів адаптації/модифікації.
17. Вимоги до уроку історії в спеціальній школі.
18. Типи уроків історії.
19. Особливості проведення уроків різного типу в спеціальній школі (комбінований урок).

20. Особливості проведення уроків різного типу в спеціальній школі (урок повідомлення нових знань, повторювально узагальнюючий урок).
21. Підготовка вчителя до уроку історії.
22. Методи усного повідомлення історичного матеріалу.
23. Методи роботи з друкованим текстом (письмовими текстами). Методи наочного навчання історії.
24. Засоби навчання на уроках історії.
25. «Я у світі» як навчальний предмет у початковій загальноосвітній школі для дітей з ООП. Предмет і завдання спеціальної методики «Я у світі».
26. Зв'язок методики «Я у світі» із суміжними дисциплінами. Завдання і зміст роботи з навчального предмету «Я у світі» в спеціальних загальноосвітніх школах для дітей з ООП.
27. Принципи побудови курсу «Я у світі». Цілі вивчення курсу «Я у світі».
28. Форми вивчення курсу «Я у світі» у початковій школі для дітей з ООП.
29. Психологічні основи методів та прийомів вивчення предмету «Я у світі».
30. Залежність методів та прийомів навчання від дидактичної мети, змісту, засобів та організаційних форм навчання курсу «Я у світі».
31. Особливості використання різних груп методів навчання курсу для дітей з ООП.
32. Врахування особливостей пізнавальної діяльності учнів з ООП при виборі методів навчання.
33. Поняття «культура». Основні пам'ятки, заклади, визначні діячі України.
34. Принципи культуротворчої та культууроохоронної діяльності.
35. Розвиток уявлень про культуру поведінки у соціумі.
36. Основні правопорушення, поширені серед молодших школярів.
37. Особливості розвивального навчання.
38. Традиційна система навчання.
39. Порівняльна характеристика традиційної та розвивальної системи навчання
40. Формування дослідницької поведінки молодших школярів.

4.9. Схема нарахування балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота								Екзамен	Сума
Розділ 1		Розділ 2				ІНДЗ	Разом	Макс. – 40	100
T1	T2..	T5	T6 T7						
5	5	5	5 5	Разом 45		15	60		

T1, T2 ... T8 – теми розділів.

Критеріями оцінки усної відповіді на семінарських заняттях є:

- повнота розкриття питання;
- логіка викладання, культура мовлення;
- емоційність та переконаність;

- використання основної та додаткової літератури;
- аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки;

Максимальний бал оцінки рівня знань з теми під час усного опитування на семінарському занятті – 5 балів:

- 5 б. - знання є глибокими, міцними, узагальненими, системними; студент вміє застосовувати знання творчо, його відповідь характеризує вміння самостійно оцінювати різноманітні педагогічні ситуації, явища, концепції та теорії, виявляти й відстоювати особисту позицію; вдало ілюструє теоретичні положення;

- 4 б. - студент знає ознаки педагогічних понять, явищ, закономірностей, усвідомлює зв'язки між ними, самостійно застосовує знання в стандартних і нестандартних ситуаціях, вміє робити висновки, виправляти допущені помилки; відповідь повна, правильна; інколи допускає незначні помилки у відповідях;

- 3 б. – студент знає найсуттєвіші істотні ознаки педагогічних понять, явищ, закономірностей, зв'язків між ними, а також самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, вміє робити висновки, виправляти допущені помилки; відповідь повна, правильна, хоча їй бракує власних суджень; допускає незначні помилки у відповідях і під час виконання практичних завдань;

- 2 б. - відповідь при відтворенні матеріалу елементарна, зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Наведені приклади не отримують достатньо глибокого педагогічного аналізу, що свідчить про низький рівень сформованості дослідницьких умінь.

- 1 б. – студент демонструє репродуктивне відтворення матеріалу курсу під час доповіді, або робить доповнення під час обговорення питань; студент робить незначні доповнення під час обговорення питань семінарського заняття.

Максимальний бал оцінки за виконане науково-дослідне завдання – 15 балів.

Виконання науково-дослідного завдання має на меті розвиток навичок професійного самовдосконалення.

При визначенні оцінки застосовуються наступні критерії:

- актуальність обраної проблеми дослідження, належна обґрунтованість актуальності;
- відповідність вимогам
- повнота розкриття проблеми;
- логічність викладу матеріалу, співвідношення фактів і висновків, чіткість розкриття головної думки, переконливість висновків;
- дотримання наукового стилю викладу матеріалу;
- наявність правильних посилань на першоджерела;

достатня кількість літератури у списку, її відповідність текстовим посиланням.

15 балів - Обрана актуальна для сучасної педагогічної науки і практики тема дослідження. Досить переконливо обґрунтована її актуальність.

Робота відповідає вимогам до структури такого роду наукових праць.

Чітко сформульовані мета і завдання. Багата джерельна база, використані різноманітні інформаційні ресурси для опрацювання проблеми.

Виклад матеріалу логічний, з посиланнями на першоджерела. Висновки відповідають змісту роботи.

Студент дотримався вимог до наукового стилю викладу матеріалу та академічної доброчесності.

14-12 балів - Обрана актуальна для сучасної педагогічної науки і практики тема дослідження. Досить переконливо обґрунтована її актуальність.

Робота відповідає вимогам до структури такого роду наукових праць.

Чітко сформульовані мета і завдання роботи. Належна джерельна база, використані різноманітні інформаційні ресурси для опрацювання проблеми.

Виклад матеріалу логічний, з посиланнями на першоджерела. Висновки відповідають змісту роботи.

Студент не завжди дотримується вимог до наукового стилю викладу матеріалу.

11–9 балів – Обрана актуальна для сучасної педагогічної науки і практики тема дослідження. Недостатньо переконливо обґрунтована її актуальність.

Робота не повністю відповідає вимогам до структури такого роду наукових праць.

Мета і завдання частково відповідають темі роботи. Належна джерельна база, використані різноманітні інформаційні ресурси для опрацювання проблеми.

Виклад матеріалу не завжди логічний, з посиланнями на першоджерела. Висновки не повністю відповідають змісту роботи. Студент часто не дотримується вимог до наукового стилю викладу матеріалу.

8–5 балів – ІНДЗ виконане самостійно, у змісті є спроба обґрунтування важливості теми; мета, завдання поверхнево сформульовані, наявний загальний зміст роботи, вказані загальні висновки, оформлена робота згідно вимог.

4–1 бал – ІНДЗ виконане частково, обґрунтування вибору теми відсутнє; мета, завдання визначені не належним чином, зміст роботи не чітко розкритий, висновки носять описовий характер.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90-100	відмінно	Зараховано
82-89	добре	
74-81		
64-73		
60-63	задовільно	
35-59	незадовільно	незараховано
1-34	незадовільно	незараховано

5. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

5.1. Рекомендована література

Базова

1. Діти з особливими потребами у загальноосвітньому просторі: початкова ланка (за ред. В.І. Бондаря, В.В. Засенка). К.: 2014. 152 с.
2. Лінник О.О. Методика викладання освітньої галузі «Людина і світ». Навчальний посібник. К.: Видавничий дім «Слово», 2015. 248 с.
3. Баханов К.О. Професійний довідник вчителя історії. Х.: Вид.група «Основа», 2018. 239 с.
4. Вимоги до уроку в спеціальній школі для дітей з вадами інтелекту. Методичні рекомендації. Кам'янець- Подільський, 2008. 24 с.
5. Левітас Ф.Л., Салата О.О. Методика викладання історії. Посібник вчителя. Х.: Вид.група «Основа», 2016. 91.6 с.
6. Методика викладання історії в допоміжній школі: методичні рекомендації/ упорядники Гіренко Н.А., доцент кафедри методики корекційної освіти, Гришин Ю.І., вчитель допоміжної школи № 4, м. Донецьк, Липа В.О., доцент кафедри корекційної педагогіки та спеціальної психології. Слов'янськ: СДПУ, 2010. 157 с.
7. Пометун О. Методика навчання історії в школі. К.: «Генеза» 2015. 328 с.
8. Василюк В. До питання вдосконалення вивчення історії України учнями з ООП. 2019. 96 с.
9. Косенко Ю.М. Дидактична гра як метод формування історичних понять у дітей з ООП: монографія. Суми: вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2018. 272 с.
10. Навчально-методичний посібник «Нова українська школа: методика навчання інтегрованого курсу «Я досліджую світ» у 1-2 класах закладів загальної середньої освіти на засадах компетентнісного підходу» (авт. Гільберт Т. Г., Тарнавська С. С, Павич Н. М.). 2021. 240 с.
11. Я досліджую світ : підручник для 4 класу закладів загальної середньої освіти (у 2-х частинах) / О. В. Волощенко, О. П. Козак, Г. С. Остапенко. Київ : Світич, 2021. 189 с.

Допоміжна

1. Бібік Н.М. Я у світі. 3 клас: підручник для загальноосвіт. навч. Закл. Х.: Вид.група «Основа», 2013. 160 с.
2. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: навч. посіб. К.: Академвидав. 2004. 352 с.
3. Інновації в методиці викладання початкового курсу природознавства: навч. метод, посіб. / [укладачі О.О.Ліннік, Н.І.Черв'якова]. Луганськ: Альма-матер, 2012. 85 с.
4. Василюк В. Історія України у допоміжній школі. 2012. 46 с.
5. Гіренко Н.А. Особливості роботи з друкованим текстом на уроках історії у спеціальній школі. *Педагогічні науки: теорія, практика, інноваційні технології: науковий журнал*. СумДПУ ім. А.С Макаренка, 2015. № 6. С.85-89.
6. Деніщич Л. Викладання історії України в допоміжній школі. *Дефектолог*. 2015. № 9. С. 20-21.
7. Капустін А.І. Теоретичні передумови формування історичних понять на основі використання корекційно-розвивальних функцій наочності. *Гуманізація навчально-виховного процесу. Науково-методичний збірник*. Слов'янськ, 2003. Вип.ХІХ. С. 331-335.
8. Навчання дітей з порушеннями когнітивного розвитку в умовах компетентнісного підходу: навчально-методичний посібник / Прохоренко Л.І., Бабяк О.О., Баташева Н.І., Душка А.Л., Недозим І.В., Омельченко І.М., Орлов О.В. / за ред. В.В.Засенко, Л.І.Прохоренко, 2020. 63 с.
9. Рібцун Ю. В. Діалогова взаємодія педагогів та учнів початкових класів із тяжкими порушеннями мовлення (1-2, 3-4 класи) («Мистецька галузь», «Технологічна галузь»). Стандартизація навчально-методичного забезпечення навчання молодших школярів з тяжкими порушеннями мовлення : навч.-метод. посіб. К. : Ін-т спец. педагогіки і психології ім.. М. Ярмаченка НАПН України. 2020. 57 с.

10. Учні початкових класів із особливими освітніми потребами: навчання та супровід : навчально-методичний посібник / Прохоренко Л.І., Бабяк О.О., Засенко В.В., Ярмола Н.А., Х., 2020. 160 с.

5.2. Методичне забезпечення

1. Опорні конспекти лекцій (електронний варіант).
2. Підручники, зазначені у списку літератури.
3. Нормативні документи.
4. Інформаційні ресурси.
5. Інформаційні матеріали щодо підготовки до семінарських занять.
6. Вимоги до написання, оформлення та оцінки індивідуальних творчих завдань.
7. Перелік тем та питань, що винесені для самостійного опрацювання студентами.
8. Перелік питань для самоконтролю.

5.3. Інформаційні ресурси

1. Закон України «Про загальну середню освіту» [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.mon.gov.ua/education/average>.
2. Закон України «Про освіту» [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://www.mon.gov.ua/education/average>.
3. Закон України «Про позашкільну освіту» [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>
4. Єдине освітнє інформаційне вікно України [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.osvita.com>
5. Інформаційний портал «Знання» [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://znannya.info>
6. Новий освітній простір: Інформаційний посібник, 2019 [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.minregion.gov.ua/wp-content/uploads/2019/04/NOP_Motivuyuchiy-prostir.pdf?fclid=IwARlwgpWNjVUhfE6uJH0abN7iFcWAxQAWMTnMoGjlep bBQUXX47kRw_Z8Qc
7. Освіта України [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://osvita-ukrainy.com.ua> Освіта UA [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://osvita.ua>
8. Онлайн-курс «Права людини в освітньому просторі». [Електронний ресурс]. Режим доступу : / Студія онлайн-освіти EdEra. Режим доступу: https://courses.ed-era.com/courses/course-v1:EDERA_OSCE+HRE101+2019/about
9. Онлайн-курс «Протидія та попередження булінгу (цькування) в закладах освіти» [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://shr.name/cTv6O>
10. Освітній портал "Освіта.UA". <http://osvita.ua>
11. Освітня мережа України. www.ednu.kiev.ua
12. Освітній портал «Naurok.ua» [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://naurok.com.ua>,
13. Освітній портал «Vseosvita.ua» [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://vseosvita.ua>

14. Портал сучасних педагогічних ресурсів [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.intellect-invest.org.ua>
16. Е-бібліотека – сайт Всеукраїнського фонду «Крок за кроком»: www.ussf.kiev.ua
17. Освіта дітей з особливими потребами / Сайт МОН України [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/osvita-osib-z-osoblivimi-potrebami/>
18. Електронний браузер та тренажер МКФ. Режим доступу до ресурсу: <https://stage.icfinedu.org/browser>
19. Навчальні програми для дітей з порушеннями інтелектуального розвитку. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchannya-ditej-u-specialnih-zakladah-osviti/osvita-ditej-z-osoblivimi-potrebami/navchalni-programi/korekcijni-programi/dlya-ditej-z-porushenniyami-intelektualnogo-rozvitku>
20. Підручники для осіб з особливими освітніми потребами. <https://lib.imzo.gov.ua/yelektronn-vers-pdruchnikv/9-klas/28-pdruchniki-dlya-osb-z-osoblivimi-osvtnmi-potrebami/>
21. Ресурсний центр з підтримки інклюзивної освіти ЗІППО. <http://zakinppo.org.ua/centri/oblasnij-resursnij-centr-z-pidtrimki-inkluzivnoi-osviti/metodichni-materiali> URL. URL. URL.

6. ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Політика щодо академічної доброчесності формується на основі дотримання принципів академічної доброчесності відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», з урахуванням норм Положення «Про академічну свободу та академічну доброчесність в Центральнотукаїнському державному університеті імені Володимира Винниченка» (затверджене вченою радою, протокол №2 від 30.09.2019; №10 від 07.02.2022).